Nr. înregistrare ISJ Caraș-Severin

INSPECTORATUL SCOLAR AL JUDEȚULUI
CARAȘ-SEVERIN
INTRARE Nr. 4588/8
Ziua 10 Luna 06 Anul 2026

AVIZAT,
Inspector școlar general,
Prof. MICLĂU Ion-Lucian

AVIZAT,
Inspector școlar,
Prof. Pirtea Elena

FIȘA DE AVIZARE A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ DE OPȚIONAL
An școlar 2026-2027

Unitatea de învățământ	**GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2 CARANSEBEȘ**
Denumirea opționalului	**Curcubeul prieteniei – Toți diferiți, toți egali**
Tipul	**Transcurricular**
Grupa	**Mijlocie/Mare**
Durata	**1 an**
Numărul de ore pe săptămână	**1 oră/săptămână**
Anul școlar	**2026-2027**
Autor	**Prof. Brânzan Maria-Daniela/ Prof. Drăgan Daniela/ Prof. Fiat Paraschiva**

CRITERII DE EVALUARE	**Se bifează**		
1. Criterii eliminatorii	**Da**		**Nu**
A. Respectarea structurii formale a programei școlare pentru educație timpurie în vigoare.	X		
B. Caracterul nediscriminatoriu al programei școlare	X		
2. Criterii de calitate	**Da**	**Nu**	**Da, cu recomandări**
Nota de prezentare – relevanța pentru susținerea și prezentarea cursului opțional, caracterul inovativ în raport cu programa școlară pentru educație timpurie.	X		
Contribuția opționalului la profilul de formare al preșcolarului	X		
Corelarea elementelor din structura programei școlare (domenii de dezvoltare, dimensiuni ale dezvoltării, comportamente și exemple de activități de învățare, conținuturi, sugestii metodologice)	X		
Derivare corectă a comportamentelor din dimensiunile de dezvoltare pe fiecare domeniu de dezvoltare specific nivelului de vârstă (număr rezonabil de comportamente, caracter evaluabil, formulare adecvată)	X		
Corelarea activităților de învățare cu comportamentele/dimensiunile de dezvoltare (activitățile de învățare, context și sarcini de lucru pentru formarea comportamentelor)	X		
Adecvarea conținuturilor învățării la comportamentele/dimensiunile de dezvoltare și formularea științific corectă a acestora	X		
Relevanța sugestiilor metodologice pentru proiectarea și realizarea demersului didactic	X		
Bibliografie relevantă	X		

DA	DA, cu recomandări	NU
X		

Nr. înregistrare: 1155/17.06.2026.

Avizul conducerii școlii,
Director,
Prof. Brânzan Maria-Daniela

Avizul profesorului metodist:
Vlasie Elena-Vasilica

Coordonator Comisie de Curriculum Școlar:
Prof. Ștefan Ionela Lucica

Notă: Pentru a fi acceptat proiectul de programă trebuie să întrunească "DA" la punctele I și II și cel puțin 5 "DA"/"DA, cu recomandări".

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2 CARANSEBEȘ

PROGRAMĂ DE OPȚIONAL

„Curcubeul prieteniei – Toți diferiți, toți egali”

GRUPA MIJLOCIE/ MARE
AN ȘCOLAR 2026-2027

AUTOR: Prof. Ed. timpurie Maria-Daniela BRÂNZAN

Prof. Ed. timpurie Daniela DRĂGAN

Prof. Ed. timpurie Paraschiva FIAT

DIRECTOR,
Prof. BRÂNZAN MARIA-DANIELA

FOAIE DE PREZENTARE

- Denumirea opționalului: „Curcubeul prieteniei – Toți diferiți, toți egali”
- Tipul: Transcurricular
- Grupa: Mijlocie/ Mare
- Durata: 1 an școlar
- Instituția de învățământ: Grădinița cu P. P. Nr. 2 Caransebeș
- Educatoare: prof. Brânzan Maria-Daniela/ prof. Drăgan Daniela/ prof. Fiat Paraschiva
- Nr. de activități pe săptămână: o activitate

ARGUMENT

Această programă de opțional a fost realizată în urma participării la programul de formare „Cultivating diversity and inclusion" furnizat de Europass Teacher Academy, Barcelona, Spania, în perioada 09-16 februarie 2026. Această mobilitate a fost finanţată integral în cadrul Proiectului Erasmus+ 2025-1-RO01-KA122-SCH-00342958 cu titlul „Împreună vom putea să obținem mai mult" (TEAM) implementat de Gradinița cu Program Prelungit Nr. 2 Caransebeş, în calitate de beneficiar.

Educația incluzivă în timpurile noastre reprezintă o axă fundamentală a învățământului preşcolar, ce urmărește valorizarea fiecărui copil, indiferent de particularitățile, ritmul propriu de dezvoltare sau mediul de proveniență. Tranzitul de la o societate fragmentată la una integratoare se realizează încă din primii ani de viață, în grădiniță, unde copiii încep să cunoască lumea reală, dincolo de universul poveștilor.

Fundamentul metodologic al acestui opțional transcurricular are la bază cunoștințele de specialitate, metodele inovatoare şi tehnicile de lucru europene dobândite de cadrele didactice în cadrul cursului de formare internațională Erasmus+ „Cultivating Diversity and Inclusion", din cadrul proiectului Erasmus+ „Împreună vom putea să obținem mai mult" (2025-1-RO01-KA122-SCH-00342958), proiect finanțat de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+. Prin implementarea acestor bune practici, ne propunem să mutăm accentul demersului didactic de la „ce se învață" la „de ce se învață", creând scenarii de învățare adaptate contextului european modern, axate pe empatie, colaborare şi acceptare.

Dacă experimentarea şi investigația directă reprezintă piloni esențiali în înțelegerea ştiințelor, aceleaşi principii pot fi aplicate, prin tehnici validate

internațional, și în sfera relațiilor sociale. Înțelegerea diferențelor dintre oameni nu se face doar prin discursuri teoretice, ci prin „experimentul social" al conviețuirii armonioase. Utilizând instrumentele specifice dobândite în mobilitatea Erasmus+, vom ghida preșcolarii prin jocuri de rol, activități de cooperare în grupuri mici și în perechi, unde fiecare copil simte valoarea unicității sale și a celorlalți. Mânuind resurse diverse și interacționând deschis, copiii sunt dirijați să observe că lumea este fascinantă tocmai prin diversitatea ei și că fiecare individ aduce o contribuție valoroasă în comunitate.

Tema activității opționale pentru grupa mare în acest an școlar, a fost aleasă de majoritatea părinților, aceștia fiind încântați de responsabilizarea preșcolarilor în acest sens.

I. DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ

2. Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității

COMPORTAMENTE:

- 2.1. Exprimă recunoașterea și respectarea asemănărilor și a deosebirilor dintre oameni
- 2.2. Își însușește și respectă reguli; înțelege efectele acestora în planul relațiilor sociale, în contexte familiare
- 2.3. Exersează, cu sprijin, asumarea unor responsabilități specifice vârstei, în contexte variate
- 2.4. Exersează, cu sprijin, abilități de negociere și de participare la luarea deciziilor
- 2.5. Demonstrează acceptare și înțelegere față de celelalte persoane din mediul apropiat

4. Autocontrol și expresivitate emoțională

COMPORTAMENTE:

- 4.1. Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc.
- 4.2. Demonstrează abilităţi de autocontrol emoţional

II. CAPACITĂȚI ȘI ATITUDINI FAȚĂ DE ÎNVĂȚARE

1. Curiozitate, interes și inițiativă în învățare

COMPORTAMENTE:

- 1.1. Manifestă curiozitate şi interes pentru experimentarea şi învăţarea în situaţii noi
- 1.2. Iniţiază activităţi de învăţare şi interacţiuni cu copiii sau cu adulţii din mediul apropiat

3. Activare și manifestare a potențialului creativ

COMPORTAMENTE:

- 3.1. Manifestă creativitate în activităţi diverse
- 3.2. Demonstrează creativitate prin activităţi artistico-plastice, muzicale şi practice, în conversaţii şi povestiri creative

II. DEZVOLTAREA COGNITIVĂ ŞI CUNOAŞTEREA LUMII

1. Relaţii, operaţii şi deducţii logice în mediul apropiat

COMPORTAMENTE:

- 1.2. Compară experienţe, acţiuni, evenimente, fenomene/relaţii din mediul apropiat
- 1.3. Construieşte noi experienţe, pornind de la experienţe trecute
- 1.4. Identifică posibile răspunsuri/soluţii la întrebări, situaţii - problemă şi provocări din viaţa proprie şi a grupului de colegi

III. DEZVOLTAREA FIZICĂ, A SĂNĂTĂŢII ŞI IGIENEI PERSONALE

2. Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mişcării

COMPORTAMENTE:

- 2.1. Utilizează simţurile (văzul, auzul, simţul tactil, mirosul etc.) în interacţiunea cu mediul apropiat.
- 2.2. Se orientează în spaţiu pe baza simţurilor..

CONȚINUTURI

- Suntem unici, dar egali
- Lumea prin alte simțuri
- Puterea prieteniei și colaborării
- Diversitate și incluziune
- Evaluare și integrare

COMPETENȚE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1. Competență: Valorizarea unicității și dezvoltarea empatiei Obiectiv: Copiii să înțeleagă și să accepte diversitatea trăsăturilor fizice și emoționale proprii și ale celorlalți.	- Observarea trăsăturilor proprii și identificarea elementelor comune cu colegii. - Exerciții de recunoaștere a emoțiilor prin utilizarea jetoanelor. - Povestiri despre acceptare și toleranță - Activitate practică în curte pentru observarea diversității formelor
2. Competență: Utilizarea simțurilor pentru explorarea lumii (Perspective incluzive) Obiectiv: Copiii să experimenteze modalități alternative de percepție a mediului, dezvoltând respectul pentru persoanele cu dizabilități.	- Experiment senzorial în perechi (ghidarea unui coleg legat la ochi) - Joc de recunoaștere a texturilor - Joc de mimă și limbaj gestual pentru transmiterea emoțiilor. - Simularea deficiențelor de auz prin folosirea căștilor antifonice.
3. Competență: Manifestarea spiritului de colaborare și ajutor reciproc Obiectiv: Copiii să colaboreze în grupuri mici pentru rezolvarea unor sarcini, depășind barierele fizice sau sociale.	- Joc-experiment de construcție ce necesită sprijinul partenerului -Activitate în perechi unde piesele sunt împărțite pentru a forța interacțiunea

	- Tehnica ghemului de aţă pentru crearea unei reţele vizuale de suport - Joc de mişcare ce necesită sincronizarea eforturilor întregului grup
4. Competenţă: Integrarea în comunitatea grădiniţei prin valori incluzive Obiectiv: Copiii să internalizeze norme de comportament incluziv şi să aplice soluţii paşnice în situaţii de conflict.	- Joc de rol bazat pe rezolvarea de situaţii-problemă (ex: coleg care plânge). -Brainstorming despre identificarea calităţilor colegilor - Elaborarea prin desen a setului de reguli ale clasei - Evaluare finală prin expunerea portofoliilor colective.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE DIDACTICE: observatia, conversatia, explicatia, demonstrația, experimentarea, brainstorming, explozia stelară, jocul de rol;

FORME DE ORGANIZARE: Activități în grupuri mici, individuale și frontale;

MIJLOACE DIDACTICE: Oglinzi, eșarfe, căști, materiale din natură cu texturi diverse (nisip, frunze,pluș, carton), vopsele, jetoane cu emoții, cărți de povești cu tematică incluzivă, păpuși reprezentând diverse tipologii umane..

METODE ŞI TEHNICI DE EVALUARE

- *Observaţia sistematică*: Monitorizarea comportamentului relaţional al copiilor în timpul jocurilor libere şi al activităţilor de grup (manifestarea toleranţei şi ajutorului reciproc).
- *Evaluare orală:* Conversaţii pe marginea unor situaţii-problemă, poveşti sau imagini ce surprind momente de incluziune sau excluziune socială.
- *Evaluare pe produs*: Analiza desenelor, colajelor şi portofoliilor individuale sau colective realizate de preşcolari.

BIBLIOGRAFIE

*** Curriculum pentru educație timpurie, (2019), M.E.N.

• Drugaș, I., Bîrlea, D., Bonchiș, E., (2008), Educăm și vindecăm prin...povești, Oradea:Editura Universității din Oradea.

• Potrovai, D., (2011) Dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale copiilor în vârstă de 3-10ani, Bucureşti: Fundaţia COPIII NOŞTRI.

• Rocco, M., (2004) Creativitatea şi inteligenţa emoţională, Iaşi: Editura Polirom.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Săptămâna/ DATA	Conținuturi	Mijloc de realizare	Obiective	Evaluare	Obs.
1. **10.09.2026**	"Cine sunt eu/ Cine ești tu?	Conversația	Să identifice propriile trăsături. Să obbserve trăsăturile fizice ale celorlalți.	- Observare sistematică	
2. **17.09.2026**	„Autoportret în oglinda magică„	Observare	Să deseneze propriul chip Să descrie desenul utilizând expresii proprii.	- Evaluare pe produs	
3. **24.09.2026**	„Harta emoțiilor mele"	Conversația	Să își identifice propriile emoții. Să denumească emoțiile identificate.	- Evaluare orală	
4. **01.10.2026**	„Amprenta mea colorată"	Experimental Demonstrația	Să observe propria amprentă la lupă. Să colaboreze pentru realizarea tabloului.	- Evaluare pe produs - Observare sistematică	
5. **08.10.2026**	„Povestea Albinuței Nate"	Povestire	Să identifice caracteristicile personajelor din poveste. Să enunțe morala povestirii.	- Evaluare orală	
6. **15.10.2026**	„Interese și pasiuni"	Brainstorming	Să enumere pasiunile și interesele avute. Să identifice pasiuni i interese comune cu ceilalți.	- Observare sistematică - Evaluare orală	

7. **22.10.2026**	„Inima de hârtie”	Experiment	Să enumere cuvinte/ expresii urâte adresate Să identifice soluția pentru remediere .	- Evaluare orală - Observare sistematică	
8. **05.11.2026**	„Jocul umbrelor”	Experiment Brainstorming	Să identifice propria umbră. Să observe că toate umbrele au aceași culoare	- Observare sistematică - Evaluare orală	
9. **12.11.2026**	Trucuri cu apă	Experiment	Să formuleze ipoteze simple. Să descrie ceea ce observă.	- Evaluare orală	
10. **19.11.2026**	„Hora prieteniei noastre”	Exercițiul	Să realizeze o lucrare colectivă cu toate autoportretele.	- Evaluare pe produs	
11. **26.11.2026**	„Exploratori în întuneric”	Experiment senzorial	Să ghideze un coleg pe un traseu simplu. Să urmeze instrucțiunile primite.	- Observare sistematică	
12. **03.12.2026**	„Degetele care citesc”	Exercițiul	Să identifice prin pipăire trăsăturile obiectelor.	- Evaluare orală	
13. **10.12.2026**	„Mesaje secrete fără cuvinte”	Jocul de rol	Să își folosească corpul pentru a transmite mesaje nonverbale. Să identifice mesajul nonverbal primit.	- Evaluare orală - Observare sistematică	

14. **17.12.2026**	„Urechea muzicală”	Exercițiul Demonstrația	Să recunoască zgomotele auzite. Să identifice vocea colegilor.	- Observare sistematică	
15. **14.01.2027**	„Parcul senzorial de interior”	Experiment senzorial	Să descrie senzația resimțită.	- Observare sistematică	
16. **21.01.2027**	„Gusturi și mirosuri în culori”	Experiment	Să identifice legumele gustate. Să recunoască mirosurile.	- Evaluare orală - Observare sistematică	
17. **28.01.2027**	„Desenul pe spate”	Exercițiul Demonstrația	Să recunoască forma geometrică doar pe baza simțului. Să reproducă forma geometrică	- Observare sistematică	
18. **04.02.2027**	„Lumea în liniște”	Experiment	Să realizeze activitățile fără a produce sunete.	- Observare sistematică	
19. **11.02.2027**	„Săculețul fermecat al simțurilor”	Exercițiul Conversația	Să identifice obiectele pipăite. Să asocieze gustul și mirosul cu leguma/fructul.	- Observare sistematică - Evaluare orală	
20. **18.02.2027**	„Constructorii cu o singură mână”	Experiment	Să participe la experiment. Să construiască turnul dun cuburi cu o singură mână.	- Observare sitematică - Evaluare pe produs	

21. **25.02.2027**	„Podul peste râu”	Joc de rol	Să colaboreze în echipe pentru a rezolva sarcina. Să respecte regulile jocului.	- Evaluare orală - OBservare sistematică	
22. **11.03.2027**	„Baloanele care nu trebuie să cadă”	Experiment	Să colaboreze în echipe pentru a rezolva sarcina. Să respecte regulile jocului.	- Observare sistematică	
23. **18.03.2027**	„Povestea celor doi măgăruși”	Experiment	Să exerseze cu sprijin punelea acului pe apă. Să manipuleze materialele cu grijă.	- Observare sistematică	
24. **25.03.2027**	„Povestea celor doi măgăruși”	Povestire	Să identifice comportamentele potrivite/ nepotrivite. Să enunțe morala povestirii.	- Observare sistematică - Evaluare orală	
25. **01.04.2027**	„Oglinda umană”	Observare	Să imite mișcările partenerului.	- Observare sistematică	
26. **08.04.2027**	„Pânza de păianjen a prieteniei”	Demonstrația Exercițiul	Să respecte regulile jocului. Să extragă concluzia jocului.	- Observare sistematică	
27. **15.04.2027**	„Desenul colectiv fără cuvinte”	Experiment	Să colaboreze pentru realizarea desenului. Să respecte tema desenului.	- Observare sistematică	
28. **22.04.2027**	„Munca în echipă repară tot”	Brainstorming	Să sorteze materialele. Să colboreze în echipă.	- Observare sistematică	

29. **06.05.2027**	„Povești terapeutice despre incluziune”	Povestire	Să identifice comportamentele dezirabile. Să enumere soluții pentru problema din povestire.	- Observare sistematică - -Evaluare orală	
30. **13.05.2027**	„Cum te pot ajuta?”	Conversație Joc de rol	Să simuleze situații din activitatea grupei. Să identifice soluții pentru situațiile simulate.	- Observare sistematică - Evaluare orală	
31. **20.05.2027**	„Ochelarii fermecați ai bunătății”	Joc de rol	Să identifice faptele bune ale colegilor. Să exemplifice fapte bune petrecute în familie.	- Evaluare orală	
32. **27.05.2027**	„Regulile grupei noastre incluzive”	Brainstorming	Să identifice regulile grupei. Să enumere alte posibile reguli.	- Evaluare orală	
33. **03.06.2027**	„Scenariul binelui”	Joc de rol	Să interpreteze rolul personajului. Să identifice soluții pentru problema personajului.	- Evaluare orală - Observare sistematică	
34. **10.06.2027**	„Explozia stelară a Copacului Prieteniei”	Explozia stelară	Să răspundă la întrebări. Să formuleze întrebări noi pronind de la temă.	- Evaluare orală - Observare sistematică	
35. **17.06.2027**	„Sărbătoarea Diversității” -Evaluare finală-	Conversația	Să-și expună portofoliile cu lucrări. Să analizeze lucrările colegilor.	- Evaluare pe produs - Evaluare orală	